

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

छ. संभाजी नगर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	०.०	९.०	७.०	४.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३९.०	३९.०	४०.०	४१.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२४.०	२५.०	२६.०	२६.०	२७.०
							स. दु.	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							ढग स्थिती (आकाश)					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४७	४७	४५	३६	४५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१९	१९	२०	२०	२०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	११	९	१३	१३	१३
							स. दु.	पश्चिम- नैऋत्य	दक्षिण- आग्नेय	दक्षिण- नैऋत्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य
							वाऱ्याची दिशा					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार छत्रपती संभाजी नगर जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. छत्रपती संभाजी नगर जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा . नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी . द्राक्ष बागेमध्येह एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी . कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्यान ज्वारीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कारण पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्णताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरीता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये . निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यापवीपशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्या च्यावेळी झाडाच्याव आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशुयक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचा कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	९.०	११.०	५.०	२.०	४.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३९.०	४०.०	४०.०	४१.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२५.०	२६.०	२७.०	२७.०	२८.०
							स. दु.	अंशतः	अंशतः	अंशतः	अंशतः	अंशतः
							दु.	दगाळ	दगाळ	दगाळ	दगाळ	दगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७९	७५	६८	६५	८०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४०	४१	३७	३७	३८
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१०	११	१४	१५	१८
							स. दु.	नैऋत्य	दक्षिण-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २४ व २५ एप्रिल रोजी बीड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

सदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा . नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपाना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपाना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी. द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी . कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्यान जायरीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. चारा पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरीता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाही याची काळजी घ्यावी. पशूधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्या च्याठिकी झाडाच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी घ्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचा कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ परभणी ,

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	८.०	९.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३९.०	४०.०	४०.०	४१.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२४.०	२५.०	२४.०	२४.०	२५.०
							स. दु.	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३७	३६	३२	३७	४६
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२१	२०	१७	१७	२०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	११	९	१२	१४	१७
							स. दु.	दक्षिण- आग्नेय	पूर्व-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व- ईशान्य	पूर्व- ईशान्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २४ एप्रिल रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जन, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्या ज्वारीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कार पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरिता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी.पशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्याच्या वेळी झाडाच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	----	स्वस्थ जीवनासाठी आशुयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचा कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक		२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)		०.०	९.०	७.०	४.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)		३९.०	३९.०	४०.०	४१.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.सें)		२५.०	२५.०	२६.०	२६.०	२७.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	अंशतः	अंशतः	अंशतः	अंशतः	अंशतः
						दु.	ढगाळ		ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६८	७३	७४	७५	६५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		१९	१९	१९	१९	२१
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		१०	९	१४	१२	१५
							स.	वाऱ्याची दिशा	नैऋत्य	दक्षिण-आग्नेय	पूर्व-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-आग्नेय
						दु.							

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २४ एप्रिल रोजी जालना जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अंसे. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोंदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्या ज्वाऱ्याचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कारप पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरीता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्याव्या. पशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, टुकर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्याच्या वेळी झाडांच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्वक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी घ्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचे कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	११.०	६.०	४.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३९.०	४०.०	४०.०	४१.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२४.०	२५.०	२४.०	२४.०	२५.०
							स. दु.	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३७	३६	३२	३७	४६
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२१	२०	१७	१७	२०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१२	११	१४	१३	१४
							स. दु.	दक्षिण- आग्नेय	आग्नेय	दक्षिण- आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व- ईशान्य
							वाऱ्याची दिशा	दक्षिण- आग्नेय	आग्नेय	दक्षिण- आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व- ईशान्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २३ व २४ एप्रिल रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगजना, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चावीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :
नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	संध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्या ज्वारीची काडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कार पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरिता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी.पशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्याच्या वेळी झाडांच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशुयक बाबी : दरोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	-----	रब्बी पिकांचे कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	९.०	७.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३९.०	४०.०	४०.०	४१.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२५.०	२६.०	२७.०	२७.०	२८.०
							स. दु.	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७९	७५	६८	६५	८०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४०	४१	३७	३७	३८
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१०	९	९	१२	१४
							स. दु.	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व-आग्नेय	दक्षिण- आग्नेय	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व
							वाऱ्याची दिशा	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व-आग्नेय	दक्षिण- आग्नेय	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व

हवामान सारांश / चेतावनी :
प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:
विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :
नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी द्राक्ष बागेमध्येस एप्रिल छाटणी ही घट निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेठ पाठवावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्यान ज्वारीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यातवी. कारण पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशूधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरिता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवाऱ्याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावची.पशूधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशूधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्या च्यावेळी झाडांच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचे कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.
मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

धाराशिव जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
							पाऊस (मिमी)	१०.०	५.०	८.०	३.०	२.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	४०.०	४०.०	४१.०	४१.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२४.०	२५.०	२६.०	२७.०	२५.०
							स. दु.	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६३	५६	५१	५५	६४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३०	२८	२५	२५	२६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	११	१३	१५	१६	१८
							स. दु.	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-आग्नेय	दक्षिण-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार धाराशिव जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २३, २४ व २५ एप्रिल रोजी धाराशिव जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. धाराशिव जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

सदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमूळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा . नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी . द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमूळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी . कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमूळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्या ज्वारीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कारण पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्णताताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरिता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये . निवाऱ्याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्याववीपशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्या च्यावेळी झाडांच्याव आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	-----	रब्बी पिकांचा कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ०७/२०२४-२०२५ मंगळवार, दिनांक - २३.०४.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १७ ते २३ एप्रिल, २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक २४ ते २८ एप्रिल २०२४, साठी हवामान अंदाज)				
१७/०४	१८/०४	१९/०४	२०/०४	२१/०४	२२/०४	२३/०४	दिनांक		२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	२८/०४
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		८.०	१०.०	०.०	४.०	०.०
४०.५	४१.०	४१.२	३९.०	३९.७	३९.७		कमाल तापमान (अं .से)		४०.०	४०.०	४१.०	४१.०	४२.०
२५.९	२४.६	२६.०	२५.०	२९.३	२३.८	२२.६	किमान तापमान (अं .से)		२४.०	२५.०	२६.०	२७.०	२५.०
पूर्णतः ढगाळ	ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स.	ढग स्थिती (आकाश)	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ
ढगाळ	ढगाळ	स्वच्छ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दु.	दु.		ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
६५	६८	६०	५४	६८	५६	६६	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६३	५६	५१	५५	६४
२१	२०	२३	२५	२२	२३		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		३०	२८	२५	२५	२६
३.३	३.८	३.९	३.८	५.३	२.८	५.३	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		११	१०	१२	१४	१६
शांत	शांत	पश्चिम- वायव्य	उत्तर	शांत	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	स.	वाऱ्याची दिशा	आग्नेय	पूर्व	दक्षिण- आग्नेय	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व- आग्नेय
पूर्व- ईशान्य	पूर्व- आग्नेय	पूर्व- ईशान्य	उत्तर- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	उत्तर- वायव्य	दु.	दु.		आग्नेय	पूर्व	दक्षिण- आग्नेय	दक्षिण- नैऋत्य	पूर्व- आग्नेय
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील				०.०			पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२४ पासून आजपर्यंत			३९.६			
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील				०.०			पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२३ पासून आजपर्यंत			७०६.३			

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २४ एप्रिल रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जन, विजांचा कडकडाट, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू ३ ते ४ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे. किमान तापमानात चोवीस तासात फारशी तफावत जाणवणार नाही व त्यानंतर किमान तापमानात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला:

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २६ एप्रिल ते ०२ मे दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी आणि किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ एप्रिल ते ०४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरी एवढा, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी भुईमूग	शेंगा पोसणे	कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे उन्हाळी भुईमूग पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे सुरु आहेत. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे हळदीची उघड्यावर साठवण करू नये. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी.
केळी	वाढीची/ काढणी	जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या केळीच्या घडांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी लवकरात लवकर करून घ्यावी.
द्राक्ष	काढणी/ एप्रिल छाटणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी राहिलेल्या द्राक्ष फळांची काढणी करून घ्यावी द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटे पाठवावी. कमाल तापमानात झालेल्या वाढीमुळे भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
चारा पीके	साठवणूक	तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाचा अंदाज लक्षात घेता काढणी केलेल्या ज्वारीचा कडबा पावसात भिजणार नाही याची दक्षता घ्यावी. कार पावसात भिजल्यास त्यापची प्रत खालावून साठवण क्षमता कमी होते व भिजलेला कडबा जनावरे खात नाहीत.
पशुधन व्यवस्थापन	----	उन्हाळ्यात होणाऱ्या उष्माघाताचा ताण टाळण्यासाठी जनावरांच्या शरीरावर दर अर्ध्या तासाने पाच मिनिटाकरीता पाणी फवारण्यात यावे. तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्यामुळे जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये. निवाऱ्याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी.पशुधनास खुले पाणी, तलाव किंवा नदीपासून दूर ठेवावे, ट्रक्टर आणि इतर धातूच्या शेती अवजारांपासून दूर ठेवावे व पशुधनास झाडाखाली जमा होऊ देऊ नये. तसेच पाऊस चालू होण्या च्यावेळी झाडाच्या आडोशाला थांबू नये.
सामुदायिक विज्ञान	----	स्वस्थ जीवनासाठी आशुयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांचा कापणी झाल्यानंतर शेतात नांगरणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.